

KAMEROM PO JADRANU: PROJEKT "OBALA NAŠIH UNUKA" OMOGUĆIT ĆE NESVAKIDAŠNJU PROMOCIJU HRVATSKE

Na Unijama je lani organizirana ekološka akcija

Hrvatska obala na dlanu

Piše **Branko ŠULJIĆ**

Plovidba iz fotelje u dnevnom boravku, ili za radnim stolom. I to u kontinuitetu duž čitave naše obale, oko svakog otoka, otočića, hrđi i grebena kojih ima tisuću i dosta više. Za koju godinu bit će to moguće, a da se nogom ne kroči na brod i ne odveže cima. Zasad, nudi se takva plovidba tek većim ili manjim dijelovima obale, te dijelom otočnog obalnog prostora. Za mnoge jedinstven doživljaj, prilika za upoznavanje obale i dijelova jadranske Hrvatske u koje nisu zalazili. Novo i jedinstveno, zahvaljujući suvremenoj tehnologiji.

Projekt nazvan "Obala naših unuka" krenuo je prije dvije godine i proći će vremena dok se u cijelosti kompletira. A tada... imat ćemo hrvatsku obalu "na dlanu", na suvremenom mediju, dostupnu svugdje i u svakom trenutku. Ambiciozan, zahtjevan i opsežan projekt vodi riječka udruga istog naziva - "Obala naših unuka", a idejni je začetnik njezin predsjednik Vlatko Ignatoski. Cilj mu je snimanje čitave naše obale, njenih 3.150 milja ili 5.835 kilometara na kopnu i otocima. Posao je krenuo s velikim zanosom koji i danas potiče njegove aktere. Počelo je prije dvije godine s nadom da će ih trebati pet za okončanje projekta.

- Na tu sam ideju došao prije tri godine dok sam sa slomljenim rebrima ležao u krevetu. Mislio sam, bit će jednostavno! Kad sam krenuo u razradu shvatio sam kompleksnost projekta. Prvi korak bio je izrada probne snimke, zatim prikupljanje opreme pa osnivanje udruge 2008. godine, a zatim traženje sredstava. Da je novca, a nema ih pa smo prisiljeni stalno tražiti, snimanje se moglo obaviti za dvije godine. Ovako, trajat će pet godina, možda i duže, priča Vlatko Ignatoski.

Vrednovanje Jadrana

Udruga "Obala naših unuka" postavila je šire zadatke od samog snimanja obale. Cilj joj je poticanje članova i ostalih građana na proučavanje i vrednovanje ekološki i socijalno prihvatljivog korištenja Jadranskog mora, očuvanje povijesnog i kulturnog identiteta Hrvatskog primorja, razvijanje osjećaja i ljubavi prema našem moru te unapređenje ekoloških, informacijskih, kulturnih, socijalnih, znanstvenih i srodnih vidova vrednovanja Jadrana. Da bi se oni ostvarili, pokrenut je projekt izrade filmskog zapisa obale. I, snimanje traje...

Snimanje ispred Omišlja

Moram napomenuti da je Primorsko-goranska županija, točnije Upravni odjel za pomorstvo promet i veze, za potrebe upravljanja i korištenja pomorskog dobra otkupila snimke svoje obale. Dobro bi bilo da i ostali slijede njihov primjer, kaže voditelj projekta Vlatko Ignatoski

Prolaz između Jakljana i Šipana

Riegerova panorama obale

U organizaciji udruge "Obala naših unuka" u Muzeju grada Rijeke nedavno je bila postavljena izložba nazvana "Panorame obale u doba Riegera i danas". Giuseppe Rieger je Austrijanac, rođen u Beču, a najveći dio života proveo je u Trstu. U 19. stoljeću on je radio ono u što se danas upustila udruga. Sredinom 1840-ih godina najprije je napravio panoramu obale od Trsta do Pule, da bi svoje djelo zaključio 1850. cjelovitom panoramom istočne obale Jadrana i otoka od Trsta do Budve.

S izložbe "Panorame obale u doba Riegera i danas"

Razvijanje ljubavi prema našem moru - Vlatko Ignatoski i Martina Krstinić

Obalu snimaju iz brodice s udaljenosti do 70 metara pri brzini plovidbe do osam čvorova. Kadar je ujednačen i maksimalno dug, s obzirom na konfiguraciju obale. Manji otoci snimljeni su u jednom kadru, a duži dijelovi grupirani u logične cjeline. Snima se u najvišoj, HD rezoluciji. Netko bi mogao pomisliti da je snimanje krenulo od najsjevernije točke naše obale redom prema jugu, ili obrnuto.

- Projekt nije služben, pa nije unaprijed financiran, objašnjava Ignatoski. Koliko imamo sredstava toliko radimo, a snimamo tamo gdje dobijemo sredstva, pa smo u dvije godine snimali na čitavoj obali. Prvo snimanje imali smo 2008. godine od Preluka do Rapca u SD rezoluciji s najmljenim snimateljem, što smo lani ponovili, ali u HD sa svojom opremom. Dosad je snimljena 1.131 nautička milja, odnosno 36 posto zadanog cilja. Napravljeno je

162 sata videosnimke obale iz morske vizure. To je sirovi materijal koji treba obraditi, a to traži puno vremena.

Volonteri na zadatku

Udruga nailazi na razumijevanje raznih tvrtki, institucija i pojedinaca, duga je lista mecenata koji omogućuju snimanje. Brodove uglavnom daju na korištenje charter tvrtke, obično jedrilice, Hrvatski hidrografski institut osigurao je opremu za snimanje. Upravo zbog toga u toj će instituciji, i riječkom Državnom arhivu, biti pohranjene kopije kompletnog materijala. Podrazumijeva se, za današnje vrijeme to je neminovnost, posredstvom interneta bit će dostupan najširoj javnosti.

- Moram istaknuti, napominje Vlatko Ignatoski, da je Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za pomorstvo promet i veze, za potrebe upravljanja i korištenja pomorskog dobra

Najduži i najkraći kadar

Najduži kadar snimljen je u podvelebitskom primorju, od Starigrad Paklenice do Jablanca u trajanju od sedam sati manje tri minute. Najkraći je trajao samo minutu i 49 sekundi, koliko je trebalo za snimanje hrđi Mala Ruda u Elafitskom otočju. Biševo i Lastovo zasad su najudaljeniji snimljeni otoci. Na Lastovu je snimljen i jedan od najdužih kadrova - četiri sata i 20 minuta.

Očišćena obala Unija

- Prilikom snimanja Unija ustanovili smo da na obali otoka ima puno naplavnog smeća, posebno drva. Trebalo je to očistiti i lanjskog ljeta organizirali smo ekološku akciju, što je drugi projekt kojim udruga ostvaruje svoje ciljeve. U akciju su se uključili studenti Likovne akademije iz Rijeke, trajala je dva tjedna. Kroz to vrijeme sakupljeno je 790 vreća otpada. Uz to, žiteljima i gostima Unija studenti su priredili likovno-umjetnički spektakl.

Za ovu godinu udruga, također, priprema ekološke akcije na Unijama i Olibu, a proširit će se s volonterima iz inozemstva. Konačni je cilj ekološkog djelovanja formiranje mobilne flote "hEARTH" koja će svake godine od svibnja do kolovoza s volonterima iz cijelog svijeta čistiti, slikati i pjevati obalu Jadrana, a naročito ona njena područja kojima je teže pristupiti i organizirati čišćenje na druge načine, ističe Vlatko Ignatoski.

otkupila snimke svoje obale. Dobro bi bilo da i ostali slijede njihov primjer. Procjena je da će kompletan projekt stajati oko milijun kuna. Radimo maksimalno ekonomično, štedimo svugdje gdje je to moguće. Ako nam vrijeme omogućava, s jedne na drugu poziciju plovimo na jedra.

Na snimanju se ljudi izmjenjuju, nemoguće je da čitav posao odradi ista grupa ljudi, tim teže što se radi volonterski. U tom dijelu poslao dosad je angažirano 50-ak ljudi. Na svim snimanjima jedino je sudjelovala Martina Krstinić, tajnica udruge "Obala naših unuka". Izredalo se i više snimatelja s istom kamerom, naučili su snimati i oni koji se time ranije nisu bavili. Uz one na moru, za razne druge poslove angažirano je još 30-ak ljudi raznih profila.

- Ja sam jedrilica, prve snimke napravio sam na Koločepu, 2007. godine. To sam radio za sebe, projekt još nije bio niti u ideji.

Ideja snimanja obale bez sumnje je izazovna, mnogima se čini jednostavnom. Dok ne krene u realizaciju. Netko bi, zacijelo, pomislio da se sve može napraviti u dva ljetna mjeseca. Ali, nemoguće je snimati u svako vrijeme, uvjeti su mirno more i sunčani dan, čisti horizont. Iako, ima snimaka napravljenih i u nepovoljnijim uvjetima.